
Dossier de recuperació

Llengua i literatura
catalana 3r A

Nom:

Un 13% dels joves catalans formen part d'una associació

Les entitats juvenils demanen més suport i promoció institucional

MONTSE RIART Barcelona ACTUALITZADA EL 27/06/2016 00:00

Catalunya és un dels territoris amb més tradició d'associacionisme juvenil. Tot i així les **nombroses** entitats existents agrupen únicament el 13% dels joves catalans, 220.000 d'1.630.000, segons les dades de l'Idescat del 2015. El catedràtic d'història de l'educació de la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB), Pere Solà Gussinyer, reconeix que hi té molt a veure l'"individualisme propi de la cultura neoliberal", però des de dins de les entitats **s'apunta** també a la falta de "promoció" de les institucions d'aquest tipus de col·lectius "com a una eina d'apoderament dels joves", en paraules del president del secretariat del Consell Nacional de la Joventut de Catalunya (CNJC), Oriol Recasens.

La falta de suport institucional es tradueix tant a l'hora de visualitzar les entitats juvenils com a l'hora d'aportar-hi recursos. En comparació amb el finançament de la majoria d'associacions catalanes -moltes de les quals es nodreixen, en bona part, de finançament públic-, la majoria d'entitats juvenils viuen sobretot del voluntariat i de les aportacions dels associats. Segons els càlculs del Consell, tres quartes parts dels seus ingressos provenen dels **recursos** propis o del capital privat. "S'ha de trobar una fórmula de finançament més regular, que no depengui de subvencions puntuals, sinó de convenis", diu la responsable d'associacionisme del CNJC, Júlia Petit.

Suport sense tutela

Segons Solà Gussinyer, una de les causes d'aquesta falta de suport institucional és la mateixa naturalesa de les associacions de joves, que "defugen" la tutela de l'administració. Des del Consell, Petit apunta que s'ha de trobar la manera de **congeniar** aquest "suport" amb la "independència de gestió de les entitats". L'historiador creu que la solució passa per "mesures integrals dels poders públics" que ajudin a visualitzar les entitats juvenils, des de diferents àmbits, especialment a l'educació. "La participació a les institucions educatives no està ben resolta, perquè ens els moments clau no s'ha tingut en compte l'opinió dels joves". Solà Gussinyer

considera que cal “trobar el punt mig”, perquè en realitat les preocupacions dels joves i les del conjunt de la societat “són comunes”. Bon exemple són la participació del CNJC en la ILP de l’habitatge, per presentar la proposta de models alternatius d’accés a l’habitatge, o alguns dels guardonats en la quinzena edició dels Premis de l’Associacionisme Jove: el Festival Benèfic per la Lluita contra la SIDA de l’Associació d’Estudiants de Ciències de la Salut o el projecte de l’Agrupament Escolta Turribus per rehabilitar la plaça del Bou de Torres de Segre, que està en **desús**. La responsable d’associacionisme del CNJC apunta que “les idees i els valors” de les entitats juvenils “acaben enriquint” la resta d’associacions, pel pas natural dels joves d’unes a altres. Entre els reptes de futur de les associacions juvenils que apunta el CNJC hi ha **solucionar** l’accés a l’espai públic. Segons Petit a les grans ciutats com Barcelona “falten espais on els joves puguin fer activitats”. L’altre objectiu passa, segons els responsables del CNJC, perquè les mateixes entitats facin un “esforç de modernització, sense renunciar als valors”, que els permeti continuar sent “la llavor” del canvi.

1. Fes un resum en 10 línies de la lectura que acabes de fer.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. Marca si són certes o falses aquestes afirmacions d'acord amb el que acabes de llegir.

	C	F
Un alt percentatge de jovent català forma part d'una associació.		
Els joves s'impliquen en associacions perquè viuen en una societat neoliberal.		
Les associacions reben poc suport per part de les institucions.		
Les associacions de joves no volen suport per part de l'administració.		
Es creu que, perquè les institucions tinguin èxit, han de rebre suport per part de la comunitat escolar.		

3. Contesta aquestes preguntes sobre la lectura (recorda que les respostes han d'estar formulades en oracions completes).

- Quins són els motius del poc èxit de les organitzacions de voluntariat juvenil?
.....
.....
.....
.....
.....
- Quina és la principal via de finançament de les associacions catalanes? Quins avantatges / inconvenients suposa aquesta via de finançament?
.....
.....
.....
- Cita tres situacions en què l'associacionisme juvenil hagi contribuït a la millora social.
.....
.....
.....

4. Defineix cadascuna de les paraules marcades al text amb negreta. No oblidis que la definició ha d'anar acompanyada d'un exemple d'ús.
5. Busca un sinònim (intercanviable al text) per a cadascuna de les paraules que trobis marcades amb negreta (excepte titular i títol).
6. Explica per quins motius es fan servir les cometes en aquest text (cas per cas).
7. Busca tots els acrònims que trobis al text i escriu-ne el significat.
8. Has participat mai en una activitat de voluntariat? Si és així, exposa la teva experiència en un escrit d'unes deu línies. Si no ho has fet, explica en quin àmbit t'agradaria fer activitats i per què.

Un hort a la terrassa

Sis passos bàsics per entendre com es fa un hort en un espai reduït i quins són els seus beneficis

THAÏS GUTIÉRREZ Barcelona ACTUALITZADA EL 25/06/2016 00:00

Els horts urbans es poden cultivar en caixes de fusta, en espais petits. 02. Moltes hortalisses creixen en testos. / GETTY GETTY

Els horts urbans estan de moda. Però la falta d'espai tira enrere ja que no tothom té una casa amb jardí. Al llibre *Tu huerto ecológico en casa* (Libros Cúpula), Mariano Bueno explica d'una manera senzilla i fàcil com fer-ne un en espais petits. Us ho expliquem en sis passos.

On cultivar amb poc espai?

“Qualsevol espai de casa amb un mínim de llum i aire ens permetrà **cultivar** una gran varietat de plantes”, assegura Mariano Bueno. Això, en la pràctica i en la majoria de cases, es tradueix en quatre possibilitats. En primer lloc la cuina, si és un espai que dóna a l'exterior i té garantides unes hores de sol al dia. S'hi poden posar testos o un sistema de safates de diferents alçades. El balcó i la terrassa són una altra bona opció si estan ben orientats, si tenen de quatre a sis hores de sol al dia, i això ens permetrà

cultivar més hortalisses que no pas a la cuina. Finalment, els que tenen la sort de tenir un jardí a casa ho tenen més fàcil: només cal decidir què hi volen plantar.

Què podem cultivar?

Mariano Bueno assegura que la cura de les plantes no és **complexa** ja que, diu, la majoria necessiten atencions similars i, per tant, en podem cultivar de diferents. Les plantes aromàtiques i les remeieres, com la menta, la farigola o el romaní, són una bona opció per als que tenen espais petits però amb bona llum i ventilació. També ho són les hortalisses, que tenen fama de difícils però amb un bon manual es converteixen en **assequibles**. Els que tenen balcons o terrasses ja es poden atrevir amb arbustos de cultiu relativament fàcil, com el dels gerds o el dels nabius. I els que tenen el privilegi de tenir jardí poden apostar pels arbres fruiters. Una bona idea és plantar cirerers, albercoquers o nesprers, perquè s'adapten molt bé.

Què necessitem?

El més important i fonamental és la llum i el sol, dos elements bàsics perquè les plantes creixin. Pel que fa a les opcions de cultius, n'hi ha moltes: testos, parterres, bancals... Analitzem els més comuns. En primer lloc hi ha els clàssics testos. Cal saber que les plantes no hi poden explorar i expandir les arrels buscant aigua i nutrients, i això condiciona el seu creixement. Per això la terra ha de tenir unes característiques especials, amb gran capacitat d'absorció i retenció de l'aigua i amb bon airejament per no asfixiar les arrels. Això s'aconsegueix normalment amb una barreja de compost que garanteixi els substrats de cultiu necessaris. I recordeu que no cal plantar-les a una profunditat superior als 30 centímetres. Un altre sistema són les taules de cultiu, que ofereixen una superfície més gran que els testos i això permet combinar diferents tipus de plantes. Un altre mètode són els bancals de cultius, que és el sistema més pràctic i eficaç, segons Bueno, ja que poden ser plans o elevats i s'hi pot posar un sistema de goteig i restes orgàniques per facilitar el control de les herbes i reduir els recs.

Les plantes més comunes

Les hortalisses són les plantes que més sovint trobem en els horts domèstics. N'analitzem algunes de les més populars. Carbassó: necessita molt sol i molta aigua, requereix testos grans i profunds que donaran fruits en abundància. Ceba: és un dels cultius obligats per la seva varietat i pels múltiples usos que té a la cuina. Espinacs: és un cultiu fàcil, són bons de plantar a la tardor i a l'hivern i suporten bé la humitat i el fred. Enciam: un altre dels cultius més populars a nivell domèstic perquè és fàcil i es pot fer en qualsevol test, s'adapten bé a tot tipus de terres i només necessiten aigua **regularment**. Tomàquets: per a molts, l'estrella de l'hort. Els podem cultivar en tomaqueres altes o baixes o en testos. Necessiten llocs **resguardats** del sol, els agrada la profunditat, aigua regular un cop a la setmana excepte a l'estiu, quan és millor fer-ho dos cops.

Beneficis d'un hort a casa

Els beneficis de tenir un hort a casa són incomptables, diu Mariano Bueno. En primer lloc hi ha el privilegi de tenir fruites i verdures fresques a mà, cultivades per nosaltres, sempre que vulguem. Però aquest expert va més enllà i assegura que rodejar-nos de verd ens allarga la vida i per això es remet a un estudi recent fet al Japó entre més de 3.000 ancians, que va demostrar que els que vivien en zones amb vegetació, amb espais verds i llum natural vivien fins a cinc anys més que els que estaven en nuclis urbans molt congestionats, amb molta contaminació i trànsit o en entorns degradats. És per això que Bueno defensa que els horts, en petita mesura, poden ajudar a aportar aquest punt de verdor que a molta gent li falta a l'entorn de casa seva.

Per què ecològic?

Bueno ho té clar: l'hort ha de ser ecològic. Però per què? En primer lloc, diu, perquè "són més respectuosos amb la vida i l'entorn". Aquests cultius, diu, respecten més els cicles naturals de la terra, no contaminen i, per tant, ajuden a preservar l'entorn. Un altre motiu és que "són més saludables". "Estan lliures dels residus tòxics procedents de fertilitzants químics, plaguicides, antibiòtics, conservants i additius químics sintètics". Un tercer motiu és que els productes ecològics es mantenen frescos durant més temps perquè "tenen menys aigua i més substàncies antioxidants i fitoprotectores". El quart motiu, segons Bueno, és que són més saborosos ja que

“estan produïts de forma artesanal, es deixen el temps necessari per al desenvolupament” i això garanteix que es mantingui el seu sabor autèntic. Finalment l’últim motiu és que ajuden les economies familiars. “Un hort familiar ecològic ben gestionat pot aportar gran part dels aliments frescos de consum diari”, diu Bueno, per reduir així les despeses de compra.

1. Fes un resum en 10 línies de la lectura que acabes de fer.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. Marca si són certes o falses aquestes afirmacions d’acord amb el que acabes de llegir.

	C	F
Molta gent no té un hort a casa perquè no té espai.		
Per a la gent que té poc espai, es disposa de plantes remeieres.		
Per poder fer un hort urbà, cal tenir un terreny fèrtil.		
El sistema de conreu més fàcil són els bancals.		
Les persones que viuen en llocs amb més vegetació tenen una esperança de vida més alta.		

3. Contesta aquestes preguntes sobre la lectura (recorda que les respostes han d'estar formulades en oracions completes).

- Cita tres llocs on podem fer un hort domèstic; explica quins conreus s'hi poden fer.

.....
.....
.....
.....
.....

- Quines són les característiques que ha de tenir la terra perquè sigui productiva?

.....
.....
.....

- Cita tres avantatges de tenir un hort a casa.

.....
.....
.....

4. Defineix cadascuna de les paraules marcades al text amb negreta. No oblidis que la definició ha d'anar acompanyada d'un exemple d'ús.

5. Busca un sinònim (intercanviable al text) per a cadascuna de les paraules que trobis marcades amb negreta (excepte titular i titolets).

6. Explica per què s'accentuen els mots següents: jardí, fàcil, pràctica, té i més.

7. Explica per què es fa servir la cursiva en aquest text.

8. Prenent com a referència la creació d'un hort urbà, explica com portar a terme un projecte en sis passos.

Les 72 emoticones noves de WhatsApp

Aquests símbols s'afegiran al nostre telèfon quan actualitzem l'aplicació

Nació Digital 24/06/2016 a les 9.50h

Fins a 72 noves emoticones, com ara la paella, l'alvocat, el béicon, el croissant o el *facepalm*, ja estan **incorporades** en el catàleg de nous símbols, que s'anomena Unicode 9.0. Però això no **significa** que ja estiguin disponibles en els nostres dispositius, ja que a mesura que es vagin actualitzant els sistemes operatius dels nostres telèfons, tauletes i ordinadors, com iOS o Windows, aniran apareixent a les noves versions. Encara no necessàriament ho faran tots.

De cara a l'estiu **vinent** ja han aparegut diversos símbols candidats a aparèixer en la versió següent. Aquests són alguns d'ells:

- Preservatius: una gran quantitat de joves entre 16 i 24 anys discuteixen sobre qüestions sexuals fent servir emoticones. No existeix un símbol que impliqui sexe segur, mentre que segueix sent un assumpte important des del punt de vista de la salut.
- Menstruació: no hi ha un símbol reconegut que representi amb senzillesa les realitats físiques, mentals i materials de la menstruació femenina de manera global.
- Dinosaurès: segons Courtney Milan, la persona que va suggerir la **incorporació** a Unicode, els dinosaurès tenen un interès similar entre els usuaris que dos dels símbols més utilitzats, com són la serp i el pop.
- Dumpling: aquest tipus de menjar existeix en les gastronomies de quatre continents i es serveix en tots ells, fins i tot a l'Antàrtida.
- Cúrling i trineu: el cúrling, un esport similar a la petanca sobre una pista de gel, és igual d'interessant pels usuaris que l'emoticona de l'hoquei gel, segons Hiroyuki Komatsu. El trineu comparteix proposta amb el cúrling i inclou la seva pròpia comparativa.
- Caixa de menjar xinès: s'espera que aquest símbol sigui utilitzat **amb freqüència** en ser un reclam visual per **mencionar** una de les receptes ètniques

més populars del planeta. A més de ser una **opció** gastronòmica molt comuna als països occidentals, funciona com un símbol universal per parlar del menjar per emportar.

- Galeta de la sort: els arguments per **sol·licitar** la inclusió d'aquesta emoticona és el valor cultural d'un producte que, a més de ser unes **postres** populars, fa referència al destí. Es fabriquen més de 3.000 milions d'unitats d'aquest producte cada any al món.
- Bastonets xinesos: si existeixen plats i coberts en versió emoticona i també tallarines **representats** dins un bol calent, arròs i sushi, amb els bastonets xinesos completarien aquesta col·lecció gastronòmica. A més, aquest símbol també podria representar les baquetes d'una bateria.

1. Fes un resum en 10 línies de la lectura que acabes de fer.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. Marca si són certes o falses aquestes afirmacions d'acord amb el que acabes de llegir.

	C	F
Per incloure les noves icones a whatsapp caldrà demanar-ho explícitament.		
Les emoticones s'actualitzaran en els dispositius de qualsevol mena.		
En les noves emoticones s'hi inclouen animals, menjar i elements referits a la sexualitat.		
A l'hora de decidir si s'inclou una nova emoticona o no, es fa un estudi de l'ús que es fa de les que ja existeixen.		
Una de les noves emoticones representarà la petanca.		

3. Contesta aquestes preguntes sobre la lectura (recorda que les respostes han d'estar formulades en oracions completes).

- Per què algunes de les noves emoticones que ja estan acceptades no apareixen als nostres dispositius mòbils?

.....

- Quines emoticones són candidates a aparèixer en noves actualitzacions?

.....

- Quina de les noves propostes et sembla més útil? Per què?

.....

- Quina de les noves propostes et sembla menys útil? Per què?

.....

4. Defineix cadascuna de les paraules marcades al text amb subratllat. No oblidis que la definició ha d'anar acompanyada d'un exemple d'ús.
5. Busca un sinònim (intercanviable al text) per a cadascuna de les paraules que trobis marcades amb negreta (excepte titular i titolets).
6. Digues si els mots destacats amb gris tenen essa sorda o sonora.
7. Fes una instància proposant la inclusió a whatsapp d'alguna emoticona que encara no existeixi.
 - a. Dibuixa l'emoticona i pinta-la
 - b. A l'exposició explica quina emoticona inclouries i quin significat té.
 - c. Exposa els motius perquè consideres necessària la inclusió de l'emoticona.
 - d. Sol·licita la inclusió de l'emoticona.
- Fes servir els apunts sobre com fer una instància que vàrem fer a classe.

Parcs temàtics: com més extrems, millor

Els parcs temàtics aposten per atraccions cada cop més adrenalíniques. Per què ens agraden tant?

THAÏS GUTIÉRREZ Barcelona ACTUALITZADA EL 15/06/2016 00:00

Un túnel de vent que simula una experiència de caiguda lliure de 4.000 metres de desnivell. Una atracció de 22 metres d'alçada que porta els passatgers per un recorregut de 360 graus a bord d'un avió que ells mateixos controlen. Una muntanya russa en què els passatgers viuen dues inversions, un gir parabòlic en gravetat zero i un *dive loop*. Aquests són només alguns exemples de les noves atraccions que s'han inaugurat aquest 2016 als parcs temàtics d'Europa, l'Àfrica i el Pròxim Orient, segons dades de l'Associació Internacional de Parcs d'Atraccions i Entreteniment (IAAPA). Cada cop més adrenalíniques, per atraure més **visitants**. I és que el públic reclama emocions fortes i això ho saben bé els gestors d'aquests parcs, que estan apostant fort per aquesta via.

Segons Salvador Anton, catedràtic del departament de Geografia de la Universitat Rovira i Virgili, i expert en turisme i parcs temàtics, "una tendència clara en el sector dels parcs temàtics és que les atraccions són cada vegada més extremes". "De fet,

s'han convertit en els grans reclams dels parcs perquè són el més atractiu, el més mediàtic”, explica. “La millora de les capacitats tecnològiques i de seguretat ha **permès** avançar molt en la creació de noves atraccions, gràcies també a productors molt creatius, que inventen i **dissenyen** noves experiències”, destaca aquest expert. A més, segons Anton, el públic cada cop té menys por. “L'usuari ja ha anat a altres parcs, té experiència, coneix altres atraccions, i com més extrema sigui la seva experiència anterior més anestesiats estaran per a la següent, així que cal ser molt imaginatiu per oferir-li coses atractives. És una de les claus d'èxit dels parcs actuals”.

Giovanni Cavalli, director general comercial de Port Aventura World, explica que “les atraccions d'adrenalina, efectivament, marquen la tendència internacional i, a part d'actuar com a pol d'atracció per als visitants, també contribueixen al posicionament internacional del parc”. En el seu cas, atraccions com el **Shambhala** -que és la muntanya russa més alta d'Europa- o el Furious Baco -que en el seu moment va ser la muntanya russa més ràpida del món- “van relançar la imatge de Port Aventura a escala internacional”. I aquesta és la línia que tenen previst seguir també amb Ferrari Land, el tercer parc que **incorporaran** al seu complex l'any vinent, segons les seves previsions. Allà també hi haurà un “projecte d'adrenalina”, l'Accelerador Vertical, amb 112 metres d'alçada per **assolir** uns 180 km/h que la convertiran en la muntanya russa més alta i més ràpida d'Europa.

L'adrenalina crea addicció

Però per què ens agraden tant aquestes sensacions extremes, el fet de portar el nostre cos i els nostres sentits al límit de la por? El psicòleg Vicenç Raluy diu que el secret és l'adrenalina que generem en aquestes activitats. “Les sensacions que produeix l'alliberament de l'adrenalina enganxen, està comprovat. Hi ha una certa sensació d'analgèsia en aquestes activitats perquè durant una estona no se sent cap mena de dolor i això és font de plaer. Per això volem repetir”. Explica Raluy que és el mateix que passa amb els esports extrems que fa un temps que estan de moda. “Ens hi enganxem perquè, tot i el patiment inicial, al final acaba sent una font de plaer, d'oblidar-ho tot i també una manera de fugir de la vida rutinària que tenim”.

Però, a part d'aquesta satisfacció, Raluy també creu que hi ha un component narcisista en aquestes activitats extremes. "Vivim en una societat cada cop més individualitzada en què tots volem destacar, experimentar el que és únic i després ensenyar-ho al món, perquè ara podem socialitzar les nostres experiències al moment i demostrar que som únics". Per això, confirma, els parcs estan treballant molt per facilitar la connectivitat i la possibilitat de compartir el que s'hi viu. Segons Raluy, el perfil de gent que se sent més atreta per aquestes atraccions extremes són "els que menys temps dediquen a acceptar i gaudir del que fan en el seu dia a dia". I explica: "Quan tens una postura vital positiva que et porta a gaudir i donar sentit a la quotidianitat no necessites coses tan extremes".

Realitat virtual

La tecnologia és una gran aliada d'aquestes experiències extremes als parcs temàtics, especialment la realitat virtual, segons explica la IAAPA, que posa com a exemple les muntanyes russes de molts parcs europeus, que estan transformant la seva experiència gràcies a aquesta nova tecnologia que potencia les possibilitats de sensacions. "Aquest aspecte és fonamental per continuar atraient visitants als parcs", diuen fonts de la IAAPA. A més, la realitat virtual també permet recuperar algunes atraccions tradicionals però amb una dosi extra tecnològica que els dona un nou aire i les fa més atractives.

Segons Salvador Anton, la realitat virtual té un altre avantatge i és que permet anar més enllà i oferir novetats sorprenents que serien difícils de dur a terme en la realitat. Així es garanteix la seguretat i es multipliquen les emocions, que és el que estan demanant els visitants. A Port Aventura expliquen que estan "esperant a veure com es consolida l'evolució d'aquesta tecnologia abans d'aplicar-ho a les atraccions", però reconeixen que és una opció de futur.

1. Fes un resum en 10 línies de la lectura que acabes de fer.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. Marca si són certes o falses aquestes afirmacions d'acord amb el que acabes de llegir.

	C	F
La clau dels parcs d'atraccions per atraure visitants és reduir les cues.		
Segons els experts, els visitants dels parcs d'atraccions cada cop són més porucs.		
Les atraccions d'adrenalina només tenen èxit al nostre país.		
El Ferrari Land serà un accelerador vertical.		
Les atraccions d'adrenalina ofereixen al públic la possibilitat de destacar.		

3. Contesta aquestes preguntes sobre la lectura (recorda que les respostes han d'estar formulades en oracions completes).

- Per què els parcs d'atraccions aposten cada vegada més per atraccions que disparen l'adrenalina?

.....

.....

.....

- Quines atraccions van relançar Port aventura a escala internacional? Per què?

.....
.....
.....
.....

- Per què agraden tant al públic les sensacions extremes?

.....
.....
.....

- Quins avantatges proposa la realitat virtual als parcs d'atraccions?

.....
.....
.....

4. Defineix cadascuna de les paraules marcades al text amb subratllat. No oblidis que la definició ha d'anar acompanyada d'un exemple d'ús.
5. Busca un sinònim (intercanviable al text) per a cadascuna de les paraules que trobis marcades amb negreta (excepte titular i titolets).
6. Passa a estil directe els fragments que estan en estil indirecte.
7. Fes una redacció expositiva on expliquis un dia al parc d'atraccions.